

Muluposatha sutta – Kořeny Uposatha

Āṅguttara Nikāya 3.70

[Úvod]

Tak jsem slyšel. Při jedné příležitosti pobýval vznešený v Sāvattihī ve Východním klášteře, paláci Migārovy matky. A tehdy, o Uposatha dni, se Visākhā, Migārova matka, odebrala ke Vznešenému. Poté, co k němu přišla a složila mu poklonu, usedla po jedné straně. Vznešený jí pak takto oslovil: „Cože Visākho přicházíš takto brzy z rána?“

„Ctihodný pane, dnes držím postní den Uposatha.“ „Visākho existují tři postní dny. A jaké tři? Pastercův půst (*gopālaka*), džinistický půst (*nigantha*), a půst ušlechtilých (*ariya*).“

[Tři druhy půstu]

1. A jaký že je, Visākho, **pastercův půst** (*gopālakuposatha*)? Hned jak, Visākho, pastervec večer předá stáda jejich majitelům, takhle přemítá: ‚Dneska se ty krávy pásly tam a tam, tam a tam se napojily vody; a také zítra se budou popásat tam a tam, tam a tam vodu popíjet;‘ zrovna tak vskutku, Visākho, ten, kdo drží půst (*uposatha*) takto přemítá: ‚Dnes jsem si opravdu dal ta a ta jídla a ty a ty pochutiny, jedl měkkou, požíval tuhou stravu. A také zítra si vskutku dám ta a ta jídla a ty a ty pochutiny.‘ Tráví čas s chtivou myslí provázenou „hamižností“. Takový je, Visākho, pastercův půst (*uposatha*). Takto držený půst (*uposatha*), Visākho, nenese velké plody, nemá velký přínos, není velmi zářný, nemá velkého dosahu.“

2. „A jaký že je, Visākho, **džinistický půst** (*niganthuposatha*)? Existuje druh asketů, zvaný „niganthové“ (džinisté). Ti vyzývají své stoupence takto: ‚Pojď dobrý muži, a odlož stranou hůl, s ohledem k dýchajícím bytostem, které se nacházejí více jak 100 *yojan* (yojana je asi 10 mil) odsud východním směrem... nacházejí se více jak 100 *yojan* odsud západním směrem... nacházejí se více jak 100 *yojan* odsud severním směrem... nacházejí se více jak 100 *yojan* odsud jižním směrem.‘ A tak je vyzývají k soucitu a slitování k jedněm dýchajícím bytostem a k jiným dýchajícím bytostem je k soucitu a slitování nevyzývají.“

„Navíc vyzývají své stoupence na postní den (*uposatha*) takto: ‚Pojď dobrý muži, poté cos odložil veškeré ošacení si řekni: ‚Nejsem v ničem něčeho a někoho něco (*kincana*) a proto pro mě není v ničem nikde něco (*kincana*).‘ Ve skutečnosti ale jeho rodiče ví: ‚Toto je náš syn.‘ A i on ví: ‚Toto jsou mí rodiče.‘ Jeho žena a děti ví: ‚Toto je náš podporovatel.‘ A i on ví: ‚Toto jsou mé děti a má žena.‘ Ve skutečnosti ale i jeho otroci a nevolníci ví: ‚Toto je náš pán‘ a i on ví: ‚Toto jsou otroci a nevolníci.‘ A takto v době, kdy by měli být vyzýváni k pravdivosti, jsou vyzýváni k nepravdě. A tomu já říkám falešná mluva [lhaní]. Jakmile tento postní den (*uposatha*) skončí, užívají si majetku, který jim nebyl darován [nazpět navrácen]. A tomu já říkám braní nedarovaného. Takový je, Visākho, **džinistický půst**.“

Takto držený půst, Visākho, nemá velké plody, přínos, není velmi zářný a nemá velkého dosahu.

3. A jaký že je, Visākho, **půst ušlechtilých** (*ariyuposatha*)? Je to, Visākho, důkladné pročištění znečištěné mysli náležitým způsobem [pomůckami]. A jak je znečištěná mysl náležitým způsobem pročištěna?

[Kvality Tathāgaty]

Zde si, Visākho, ušlechtilý žák zpřítomňuje **kvality Tathāgaty** (*Budhagūṇa*): 'Takový je Vznešený (*itipi so bhagavā*) - je zasloužilý (*araham*), dokonale probuzený (*sammā-sambuddho*), obdařený věděním a (ctnostným) jednáním (*vijjā-carana-sampanno*), blažený (*sugato*), znalec světa (*lokavidū*), nepřekonatelný vůdce praktikujících osob (*anuttaro purisa-damma-sārathī*), učitel bohů a lidí (*satthā deva-manussānam*), probuzený (*buddho*) a vznešený (*bhagavā,ti*). Jeho mysl se připomenutím si kvalit Tathāgaty projasňuje, radost (potěšení) vyvstává. Ta znečištění mysli, která byla přítomna, jsou opuštěna. Zrovna tak, Visākho, jako je špinavá hlava náležitým způsobem očištěna. A jak je špinavá hlava náležitým způsobem očištěna? Za pomoci kosmetické pěny, mycího jílu, vody a příslušného snažení dané osoby. Takto je, Visākho, špinavá hlava náležitým způsobem očištěna. Zrovna tak, Visākho, je znečištěná mysl náležitým způsobem (pomůckami) důkladně očištěna. A jak je znečištěná mysl náležitým způsobem pročištěna?

Zde si, Visākho, ušlechtilý žák zpřítomňuje **kvality Tathāhaty** (*Budhagūṇa*): 'Takový je Vznešený (*itipi so bhagavā*) - je zasloužilý (*araham*), dokonale probuzený (*sammā-sambuddho*), obdařený věděním a (ctnostným) jednáním (*vijjā-carana-sampanno*), blažený (*sugato*), znalec světa (*lokavidū*), nepřekonatelný vůdce praktikujících osob (*anuttaro purisa-damma-sārathī*), učitel bohů a lidí (*satthā deva-manussānam*), probuzený (*buddho*) a vznešený (*bhagavā,ti*). Jeho mysl se připomenutím si kvalit Tathāgaty projasňuje a radost [potěšení] vyvstává. Ta znečištění mysli, která byla přítomna, jsou opuštěna. Ten se nazývá, Visākho, ušlechtilý žák dodržující **Brahmā Uposatha – božský půst**. Pobývá společně s Brahmou. A skrze Brahmou mysl projasňuje a radost vyvstává. A ta znečištění mysli, která byla přítomna, jsou opuštěna. Takto je Visākho, znečištěná mysl náležitým způsobem očištěna. A jak je znečištěná mysl náležitým způsobem pročištěna?

[Kvality Dhammy]

Zde si, Visākho, ušlechtilý žák zpřítomňuje **kvality Dhammy** (*Dhammagūṇa*): 'Dobře vyložená je Dhamma Vznešeným (*svākkhāto bhagavatā dhammo*), bezprostředně viditelná (*sanditthiko*), nevázaná na čas (*akāliko*), zvoucí k nahlédnutí (*ehipassiko*), vedoucí k (cíli) (*opanayiko*), individuálně pochopitelná moudrými (*paccattam veditabbo viññūhī ti*). Jeho mysl se připomenutím si kvalit Dhammy projasňuje a radost [potěšení] vyvstává. Ta znečištění mysli, která byla přítomna, jsou opuštěna. Zrovna tak, Visākho, jako je špinavé tělo náležitým způsobem očištěno. A jak je špinavé tělo náležitým způsobem očištěno? Za pomoci škeble [na drhnutí], mycího písku, vody a příslušného výkonu dané osoby. Takto

je, Visākho, špinavé tělo náležitým způsobem očištěno. A jak je znečištěná mysl náležitým způsobem pročištěna?

Zde si, Visākho, ušlechtilý žák zpřítomňuje **kvality Dhammy** (*Dhammaguṇa*): ‘Dobře vyložená je Dhamma Vznešeným (*svākkhāto bhagavatā dhammo*), bezprostředně viditelná (*sanditthiko*), nevázaná na čas (*akāliko*), zvoucí k nahlédnutí (*ehipassiko*), vedoucí k [cíli] (*opanayiko*), individuálně pochopitelná moudrými (*paccattam vēditabbo viññūhī ti*). Jeho mysl se připomenutím si kvalit Dhammy projasňuje a radost [potěšení] vyvstává. Ta znečištění mysli, která byla přítomna, jsou opuštěna. Ten se nazývá, Visākho, ušlechtilý žák dodržující **Dhamma Uposatha**. Pobývá společně s Dhammou. A skrze Dhammu mysl projasňuje, radost vyvstává. A ta znečištění mysli, která byla přítomna, jsou opuštěna. Takto je Visākho, znečištěná mysl náležitým způsobem očištěna. A jak je znečištěná mysl náležitým způsobem pročištěna?

[Kvality Saṅghy]

Zde si, Visākho, ušlechtilý žák zpřítomňuje **kvality Saṅghy** (*Saṅghaguṇa*): ‘Dobrou cestou jde obec žáků Vznešeného (*supatipanno bhagavato sāvaka-saṅgho*), přímou cestou jde obec žáků Vznešeného (*ujupatipanno bhagavato sāvaka-saṅgho*), metodickou cestou jde obec žáků Vznešeného (*ñāyapatipanno bhagavato sāvaka-saṅgho*), správnou cestou jde obec žáků Vznešeného (*sāmīcipatipanno bhagavato sāvaka-saṅgho*) totiž čtyři páry osob (*yadidam cattāri purisa-yugāni*), osm jedinců (*attha purisa-puggalā*). Toto je obec žáků Vznešeného (*esa bhagavato sāvaka-saṅgho*), hodná štědrosti (*āhuneyyo*), hodná pohostinnosti (*pāhuneyyo*), hodná darů (*dakkhineyyo*), hodná uctivého pozdravu se sepjatými dlaněmi (*añjalikaranīyo*). Je nesrovnatelným polem dobra pro tento svět (*anuttaram puññakkhettam lokassā,ti*).’

Jeho mysl se připomenutím si kvalit Saṅghy projasňuje a radost (potěšení) vyvstává. Ta znečištění mysli, která byla přítomna, jsou opuštěna. Zrovna tak, Visākho, jako je ošacení náležitým způsobem očištěno. A jak je ošacení náležitým způsobem očištěno? Za pomoci varu, louhu, kravinců, vody a příslušného snažení dané osoby. Takto je, Visākho, ošacení náležitým způsobem očištěno. A jak je znečištěná mysl náležitým způsobem pročištěna?

Zde si, Visākho, ušlechtilý žák zpřítomňuje **kvality Saṅghy** (*Saṅghaguṇa*): ‘Dobrou cestou jde obec žáků Vznešeného (*supatipanno bhagavato sāvaka-saṅgho*), přímou cestou jde obec žáků Vznešeného (*ujupatipanno bhagavato sāvaka-saṅgho*), metodickou cestou jde obec žáků Vznešeného (*ñāyapatipanno bhagavato sāvaka-saṅgho*), správnou cestou jde obec žáků Vznešeného (*sāmīcipatipanno bhagavato sāvaka-saṅgho*) totiž čtyři páry osob (*yadidam cattāri purisa-yugāni*), osm jedinců (*attha purisa-puggalā*). Toto je obec žáků Vznešeného (*esa bhagavato sāvaka-saṅgho*), hodná štědrosti (*āhuneyyo*), hodná pohostinnosti (*pāhuneyyo*), hodná darů (*dakkhineyyo*), hodná uctivého pozdravu se sepjatými dlaněmi (*añjalikaranīyo*). Je nesrovnatelným polem dobra pro tento svět (*anuttaram puññakkhettam lokassā,ti*).’

Jeho mysl se připomenutím si kvalit Saṅghy projasňuje a radost (potěšení) vyvstává. Ta znečištění myslí, která byla přítomna, jsou opuštěna. Ten se nazývá, Visākho, ušlechtilý žák dodržující *Saṅgha Uposatha* – půst společenství. Pobývá společně se Saṅghou. A skrze Saṅghu mysl projasňuje, radost vyvstává. A ta znečištění myslí, která byla přítomna, jsou opuštěna. Takto je Visākho, znečištěná mysl náležitým způsobem očištěna. A jak je znečištěná mysl náležitým způsobem pročištěna?

[Kvality morálky]

Zde si, Visākho, ušlechtilý žák zpřítomňuje kvality **vlastní morálky** (*sīla*): 'Neporušenou, nezlomnou, bezchybnou, neposkvrněnou, osvobozující, chválenou moudrými, špatně neuchopovanou, vedoucí k soustředění. 'Jeho mysl se připomenutím si vlastní morálky (*sīla*) projasňuje a radost [potěšení] vyvstává. Ta znečištění myslí, která byla přítomna, jsou opuštěna. Zrovna tak, Visākho, jako je zrcadlo náležitým způsobem očištěno. A jak je zrcadlo náležitým způsobem očištěno? Za pomoci oleje, popele, žíní a příslušného výkonu práce dané osoby. Takto je, Visākho, zrcadlo náležitým způsobem očištěno. A jak je znečištěná mysl náležitým způsobem pročištěna?

Zde si, Visākho, ušlechtilý žák zpřítomňuje kvality **vlastní morálky** (*sīla*): 'Neporušenou, nezlomnou, bezchybnou, neposkvrněnou, osvobozující, chválenou moudrými, špatně neuchopovanou, vedoucí k soustředění. 'Jeho mysl se připomenutím si vlastní morálky (*sīla*) projasňuje a radost [potěšení] vyvstává. Ta znečištění myslí, která byla přítomna, jsou opuštěna. Ten se nazývá, Visākho, ušlechtilý žák dodržující *Sīla Uposatha*. Pobývá společně s vlastní morálkou (*sīla*). A skrze morálku mysl projasňuje, radost vyvstává. A ta znečištění myslí, která byla přítomna, jsou opuštěna. Takto je Visākho, znečištěná mysl náležitým způsobem očištěna. A jak je znečištěná mysl náležitým způsobem pročištěna?

[Zpřítomňování božstev]

Zde si, Visākho, ušlechtilý žák zpřítomňuje **božstva** (*devatā*): 'Existují božstva nebeské oblasti Čtyř velkých králů (*cātummahārājikadeva*), nebeské oblasti Třiatřiceti bohů (*tāvātimsadeva*), nebeské oblasti Yāma (*yāmadeva*), Spokojených bohů (*tusitadeva*), kteří se těší tvořením (*nimmānaratideva*), kteří ovládají, co bylo stvořeno ostatními (*paranimmitavasavattideva*), božstva Brahmovské oblasti (*brahmakāyikā*) a existují i další božstva nad nimi. Důvěrou (*saddhā*) obdařená, se tam ta božstva objevila, poté co někde zemřela. A také u mne lze zrovna takovou důvěru (*saddhā*) nalézt. Morálkou (*sīla*) obdařená, se tam ta božstva objevila, poté co někde zemřela. A také u mne lze zrovna takovou morálku (*sīla*) nalézt. Učeností (*sutta*) obdařená, se tam ta božstva objevila, poté co někde zemřela. A také u mne lze zrovna takovou učenost (*sutta*) nalézt. Štědrostí (*cāga*) obdařená, se tam ta božstva objevila, poté co někde zemřela. A také u mne lze zrovna takovou štědrost (*cāga*) nalézt. Moudrostí [přímým poznáním] (*paññā*) obdařená, se tam ta božstva objevila, poté co někde zemřela. A také u mne lze zrovna takovou moudrost

[přímé poznání] (*paññā*) nalézt.' Připomenutím si důvěry, morálky, učenosti, štědrosti a moudrosti těchto božstev se jeho mysl projasňuje, radost vyvstává. A ta znečištění mysli, která byla přítomna, jsou opuštěna. Takto je Visākho, znečištěná mysl náležitým způsobem očištěna. Ta znečištění mysli, která byla přítomna, jsou opuštěna. Zrovna tak, Visākho, jako je ryzí kov [zlato] náležitým způsobem očištěno. A jak je ryzí kov [zlato] náležitým způsobem očištěno? Za pomoci výhně [tavicí pec], solí, červené křídly, píšťaly na dmýchání, kleští a příslušného výkonu práce nějaké osoby. Takto je, Visākho, ryzí kov [zlato] náležitým způsobem očištěno. Zrovna tak, Visākho, je znečištěná mysl náležitým způsobem [pomůckami] důkladně očištěna. A jak je znečištěná mysl náležitým způsobem pročištěna?

Zde si, Visākho, ušlechtilý žák zpřítomňuje **božstva** (*devatā*): 'Existují božstva nebeské oblasti Čtyř velkých králů (*cātummahārājikadeva*), nebeské oblasti Třiatřiceti bohů (*tāvātimsadeva*), nebeské oblasti Yāma (*yāmadeva*), Spokojených bohů (*tusitadeva*), kteří se těší tvořením (*nimmānaratideva*), kteří ovládají, co bylo stvořeno ostatními (*paranimmitavasavattideva*), božstva Brahmovské oblasti (*brahmakāyikā*) a existují i další božstva nad nimi. Důvěrou (*saddhā*) obdařená, se tam ta božstva objevila, poté co někde zemřela. A také u mne lze zrovna takovou důvěru (*saddhā*) nalézt. Morálkou (*sīla*) obdařená, se tam ta božstva objevila, poté co někde zemřela. A také u mne lze zrovna takovou morálku (*sīla*) nalézt. Učeností (*sutta*) obdařená, se tam ta božstva objevila, poté co někde zemřela. A také u mne lze zrovna takovou učenost (*sutta*) nalézt. Štědrostí (*cāga*) obdařená, se tam ta božstva objevila, poté co někde zemřela. A také u mne lze zrovna takovou štědrost (*cāga*) nalézt. Moudrostí [přímým poznáním] (*paññā*) obdařená, se tam ta božstva objevila, poté co někde zemřela. A také u mne lze zrovna takovou moudrost [přímé poznání] (*paññā*) nalézt.' Jeho mysl se připomenutím si kvalit božstev (*devatā*) projasňuje a radost [potěšení] vyvstává. Ta znečištění mysli, která byla přítomna, jsou opuštěna. Ten se nazývá, Visākho, ušlechtilý žák dodržující **Deva Uposatha**. Pobývá společně s božstvy (*devatā*). A skrze připomenutí si kvalit těchto božstev se jeho mysl projasňuje, radost vyvstává. A ta znečištění mysli, která byla přítomna, jsou opuštěna. Takto je Visākho, znečištěná mysl náležitým způsobem očištěna.

[Osm bodů výcviku]

Zde, Visākho, ušlechtilý žák uvažuje takto:

(1.) 'Po celý jejich život Zasloužili (*arahanto*) zanechali **zabíjení živých bytostí** a zdržují se zabíjení živých bytostí, složili své hole, složili své zbraně, prodlévají naplnění soucitem vůči všem živým bytostem, kvůli jejich prospěchu. A tak dnes, po tento den a noc, zanechám zabíjení živých bytostí, budu se zdržovat zabíjení živých bytostí, jsa tím, kdo složil svou hůl, kdo složil své zbraně, a budu prodlévat naplněn soucitem vůči všem živým bytostem, kvůli jejich prospěchu. Tímto cvičením, následuje Zasloužilý, budu dodržovat postní den (*uposatha*).' Toto je první součást cvičení.

(2.) 'Po celý jejich život Zasloužili zanechali **braní toho, co není dáváno**, zdržují se braní toho, co není dáváno, berou jen to, co je dáváno, očekávají pouze to, co je dáváno,

sami sebou očištění od kradení. A tak dnes, po tento den a noc, zanechám braní toho, co není dáváno, budu se zdržovat braní toho, co není dáváno, brát jen to, co je dáváno, očekávat pouze to, co je dáváno, sám sebou očištěn od kradení. Tímto cvičením, následuje Zasloužilé, budu dodržovat postní den (*uposatha*).’ Toto je druhá součást cvičení.

(3.) ‘Po celý jejich život Zasloužilí zanechali nečistého života, žijí stranou, **zdržují se sexu**, který je stezkou obyčejných lidí. A tak dnes, po tento den a noc, zanechám nečistého života, budu žít stranou, a zdržovat se sexu, který je stezkou obyčejných lidí. Tímto cvičením, následuje Zasloužilé, budu dodržovat postní den (*uposatha*).’ Toto je třetí součást cvičení.

(4.) ‘Po celý jejich život Zasloužilí zanechali nepravdivé řeči, **zdržují se nepravdivé řeči**, jejich řeč je pravdivá, spojená s pravdou, upevněná v pravdě, založená na pravdě a nehovoří lživě ke světu. A tak dnes, po tento den a noc, zanechám nepravdivé řeči, budu se zdržovat nepravdivé řeči, moje řeč bude pravdivá, spojená s pravdou, upevněná v pravdě, založená na pravdě a nebudu hovořit lživě ke světu. Tímto cvičením, následuje Zasloužilé, budu dodržovat postní den (*uposatha*).’ Toto je čtvrtá součást cvičení.

(5.) ‘Po celý jejich život Zasloužilí zanechali **požívání alkoholu a opojných látek způsobujících nedbalost** a zdržují se jich. A tak dnes, po tento den a noc, zanechám požívání alkoholu a opojných látek způsobujících nedbalost a budu se jich zdržovat. Tímto cvičením, následuje Zasloužilé, budu dodržovat postní den (*uposatha*).’ Toto je pátá součást cvičení.

(6.) ‘Po celý jejich život **jedí** Zasloužilí **jednou za den, zdržují se jídla po poledni a nejedí v noci**. A tak dnes budu jíst jen jednou, zdržovat se jídla po poledni a nebudu jíst v noci. Tímto cvičením, následuje Zasloužilé, budu dodržovat postní den (*uposatha*).’ Toto je šestá součást cvičení.

(7.) ‘Po celý jejich život se Zasloužilí zdržují **tance, zpěvu, muziky, shlížení představení a podívaných, nošení ozdob a používání parfémů a kosmetiky**. A tak se dnes budu zdržovat tance, zpěvu, muziky, shlížení představení a podívaných, nošení ozdob a používání parfémů a kosmetiky. Tímto cvičením, následuje Zasloužilé, budu dodržovat postní den (*uposatha*).’ Toto je sedmá součást cvičení.

(8.) ‘Po celý jejich život, zanechali Zasloužilí **používání vysokých a pohodlných lůžek a sedadel**, zdržují se vysokých a pohodlných lůžek a sedadel, jako místo ke spaní používají nízké a tvrdé lůžko nebo rozprostřenou trávu. A tak dnes zanechám používání vysokých a pohodlných lůžek a sedadel, budu se zdržovat vysokých a pohodlných lůžek a sedadel a jako místo ke spaní použiji nízké a tvrdé lůžko nebo rozprostřenou trávu. Tímto cvičením, následuje Zasloužilé, budu dodržovat postní den (*uposatha*).’ Toto je osmá součást cvičení.

Vskutku, Visākho, je-li takto dodržován postní den (*uposatha*) s jeho osmi součástmi cvičení (*atthangasamannāgato*), ukáže se to jako velmi plodné (*mahapphalo*), velmi přínosné (*mahānisamsa*), velmi zářné (*mahājutiko*) a velkého dosahu (*mahāvipphāro*). A jak velmi plodné? Jak velmi přínosné? Jak velmi zářné? Jak velkého dosahu?

Visākho, ačkoli někdo může vládnout a kralovat šestnácti velkým územím, oplývajícím sedmi poklady, tj. území zvané Anga, Magadha, Kāsi, Kosala, Vajji, Malla,

Ceti, Vansa, Kuru, Pañcala, Maccha, Surasena, Assaka, Avanti, Gandhāra a Kamboja, přesto to není hodnotnější než šestnáctina dodržování postního dne (*uposatha*) s jeho osmi součástmi cvičení. A z jakého důvodu? Bídne je království člověka v porovnání s nebeskou blažeností.

[Nebeské oblasti]

To, co je u lidí padesát let, Visākho, to je jeden den a noc u bohů v **nebeské oblasti Čtyř velkých králů** (*cātummahārājikadeva*), jejich měsíc má třicet takových dní, jejich rok má dvanáct takových měsíců a rozpětí života těchto bohů je pětset takových nebeských let. Zde jistá žena nebo muž, který dodržuje postní den (*uposatha*) s jeho osmi součástmi cvičení, po rozpadu těla, po smrti, může vyvstat ve společnosti těchto bohů. A taková věc, Visākho, je vskutku známá. V souvislosti s tímto jsem řekl: 'Bídne je království člověka v porovnání s nebeskou blažeností.'

To, co je u lidí sto let, Visākho, to je jeden den a noc u bohů v nebeské oblasti **Třiatřiceti bohů** (*tāvātimsadeva*), jejich měsíc má třicet takových dní, jejich rok má dvanáct takových měsíců a rozpětí života těchto bohů je tisíc takových nebeských let. Zde jistá žena nebo muž, který dodržuje postní den (*uposatha*) s jeho osmi součástmi cvičení, po rozpadu těla, po smrti, může vyvstat ve společnosti těchto bohů. A taková věc, Visākho, je vskutku známá. V souvislosti s tímto jsem řekl: 'Bídne je království člověka v porovnání s nebeskou blažeností.'

To, co je u lidí dvě stě let, Visākho, to je jeden den a noc u bohů v nebeské oblasti **Yāma** (*yāmadeva*), jejich měsíc má třicet takových dní, jejich rok má dvanáct takových měsíců a rozpětí života těchto bohů je dva tisíce takových nebeských let. Zde jistá žena nebo muž, který dodržuje postní den (*uposatha*) s jeho osmi součástmi cvičení, po rozpadu těla, po smrti, může vyvstat ve společnosti těchto bohů. A taková věc, Visākho, je vskutku známá. V souvislosti s tímto jsem řekl: 'Bídne je království člověka v porovnání s nebeskou blažeností.'

To, co je u lidí čtyřista let, Visākho, to je jeden den a noc u **Spokojených bohů** (*tusitadeva*), jejich měsíc má třicet takových dní, jejich rok má dvanáct takových měsíců a rozpětí života těchto bohů je čtyři tisíce takových nebeských let. Zde jistá žena nebo muž, který dodržuje postní den (*uposatha*) s jeho osmi součástmi cvičení, po rozpadu těla, po smrti, může vyvstat ve společnosti těchto bohů. A taková věc, Visākho, je vskutku známá. V souvislosti s tímto jsem řekl: 'Bídne je království člověka v porovnání s nebeskou blažeností.'

To, co je u lidí osmset let, Visākho, to je jeden den a noc u **bohů, kteří se těší tvořením** (*nimmānaratideva*), jejich měsíc má třicet takových dní, jejich rok má dvanáct takových měsíců a rozpětí života těchto bohů je osm tisíc takových nebeských let. Zde jistá žena nebo muž, který dodržuje postní den (*uposatha*) s jeho osmi součástmi cvičení, po rozpadu těla, po smrti, může vyvstat ve společnosti těchto bohů. A taková věc, Visākho, je vskutku známá. V souvislosti s tímto jsem řekl: 'Bídne je království člověka v porovnání s nebeskou blažeností.'

To, co je u lidí šestnáctset let, Visākho, to je jeden den a noc u **bohů, kteří ovládají, co bylo stvořeno ostatními** (*paranimmitavasavattidēva*), jejich měsíc má třicet takových dní, jejich rok má dvanáct takových měsíců a rozpětí života těchto bohů je šestnáct tisíc takových nebeských let. Zde jistá žena nebo muž, který dodržuje postní den (*uposatha*) s jeho osmi součástmi cvičení, po rozpadu těla, po smrti, může vyvstat ve společnosti těchto bohů. A taková věc, Visākho, je vskutku známá. V souvislosti s tímto jsem řekl: 'Bídne je království člověka v porovnání s nebeskou blažeností.'

*„Nezabíjet živé a nebrat to, co není dáváno;
nemluvit lži a neoddávat se alkoholu a opojným látkám;
zdržovat se sexu a nečistého života;
nejíst po poledni a v noci;
nenosit ozdoby a nezkrášlovat se parfémami a kosmetikou;
učinit svým lůžkem matraci, položenou na zemi;
- toto je vskutku nazýváno osmi součástmi postního dne (uposatha),
učeními Buddhou, jenž došel k ukončení strasti.*

*Záře slunce a měsíce, obě krásné k vidění,
následující jedna druhou,
rozptylující temnotu, když procházejí skrze nebesa,
osvětlují nebe a ozařují obydlí
a poklady, v nich uložené:
perly, křišťály a tyrkysy,
zlaté nugety a zlaté hroudy,
zlaté mince a zlatý prach
– všechny tyto věci, ačkoli jsou radostné,
v porovnání s osmi součástmi postního dne,
nejsou ani šestnáctinou jejich hodnoty –
jako záře měsíce mezi všemi kupami hvězd.*

*Proto vskutku, muž či žena,
jenž poctivě dodržuje postní den (uposatha)
s jeho osmi součástmi,
činí dobro,
přinášející další bezstarostné štěstí,
a obdrží nebeské přibytky."*

Překlad bhikkhuni Visuddhi a bhikkhu Vinīta;
v druhé části převzata a upravena z AN 8.43 od Štěpán Chromovský.